

FUNDACJA
BATOREGO

MONITOR legislacyjny

7 listopada 2024

Monitor legislacyjny #5

Monitor to cykl regularnie publikowanych, krótkich analiz forumIdei poświęconych kluczowym problemom funkcjonowania państwa. Co miesiąc przygotowujemy teksty omawiające to, co wydarzyło się w ostatnim okresie w dwóch obszarach: przeciwdziałania korupcji (*Monitor antykorupcyjny*) oraz praworządności i przejrzystości procesu legislacyjnego (*Monitor legislacyjny*).

Mamy nadzieję, że będą one służyły pomocą politykom, urzędnikom państwowym i samorządowym, ekspertom, osobom w organizacjach społecznych oraz wszystkim zainteresowanym tym, jak działa polskie państwo. W najbliższym czasie przygotowujemy kolejne Monitory.

1. Obietnice i zobowiązania rządu oraz parlamentu

W umowie koalicyjnej zawarto obietnicę: „przeprowadzimy reformę procesu legislacyjnego, otwierając go na szerokie konsultacje społeczne”¹. Wcześniej, w Krajowym Planie Odbudowy, Polska podjęła również zobowiązanie do przeprowadzenia zmian w procesie stanowienia prawa: „Celem reformy jest przyjęcie zmiany Regulaminu Sejmu, Senatu i Rady Ministrów, którą to zmianą wprowadza się obowiązkową ocenę skutków i konsultacje publiczne w odniesieniu do projektów ustaw proponowanych przez posłów i senatorów. Reforma obejmie również ograniczenie stosowania przyspieszonych procedur do ściśle określonych i wyjątkowych przypadków”².

Powyższe zobowiązania zostały w dużym stopniu zrealizowane. W Dzienniku Ustaw została opublikowana w dniu 19 sierpnia [uchwała Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. zmieniająca](#)

¹ Umowa koalicyjna, <https://platforma.org/upload/document/203/attachments/433/UmowaKoalicyjna.pdf>.

Dostępny tu i dalej: 6 listopada 2024.

² <https://www.gov.pl/web/planodbudowy/o-kpo..>

[uchwałę – Regulamin pracy Rady Ministrów](#)³, która przewiduje m.in. wzmocnienie pozycji konsultacji publicznych w rządowym procesie legislacyjnym. Z kolei Sejm zakończył prace nad zmianami [Regulaminu Sejmu](#)⁴. 31 października weszły w życie najważniejsze przepisy – uruchomiono platformę konsultacji społecznych na stronie Sejmu RP.

2. Najważniejsze wydarzenia

- 31 października została uruchomiona platforma konsultacji społecznych na stronie Sejmu RP. Pierwszymi projektami, które zostały przekazane do przesyłania opinii za jej pośrednictwem, są: [Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa](#)⁵ oraz [Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego](#)⁶. Ten ostatni dotyczy reformy instytucji tymczasowego aresztowania.
- Konsultacje będą odbywać się w [formie ankiety](#)⁷, w której można odnieść się do całości propozycji legislacyjnej lub do poszczególnych jednostek redakcyjnych. Uwagi można zgłaszać, wyłącznie korzystając z profilu zaufanego. Można występować w imieniu własnym lub podmiotu, który się reprezentuje. Jedna osoba może złożyć swoje uwagi tylko raz w danym procesie konsultacji. Twórcy narzędzia są również otwarci na sugestie odnośnie jego użyteczności, a przesłane uwagi zostaną uwzględnione w dalszych pracach nad jego udoskonaleniem.
- W Rządowym Centrum Legislacji trwają [prace związane z przeglądem obowiązujących Zasad techniki prawodawczej](#)⁸. W RCL powołano specjalny zespół, którego celem będzie analiza obecnie obowiązujących przepisów, regulujących sposób tworzenia aktów prawnych m.in. pod kątem sposobu przekładania norm na konkretne jednostki redakcyjne.

---

³ Uchwała nr 90 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. zmieniająca uchwałę – Regulamin pracy Rady Ministrów, „Monitor Polski”, Warszawa 19 sierpnia 2024, poz. 757, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/M2024000075701.pdf>.

⁴ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie zmiany Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, „Monitor Polski” 2024, poz. 751, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20240000751>.

⁵ Pismo Grupy Posłów na Sejm RP Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość do Marszałka Sejmu RP, 4 listopada 2024, [https://orka.sejm.gov.pl/Druki10ka.nsf/Projekty/10-020-271-2024/\\$file/10-020-271-2024.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/Druki10ka.nsf/Projekty/10-020-271-2024/$file/10-020-271-2024.pdf)

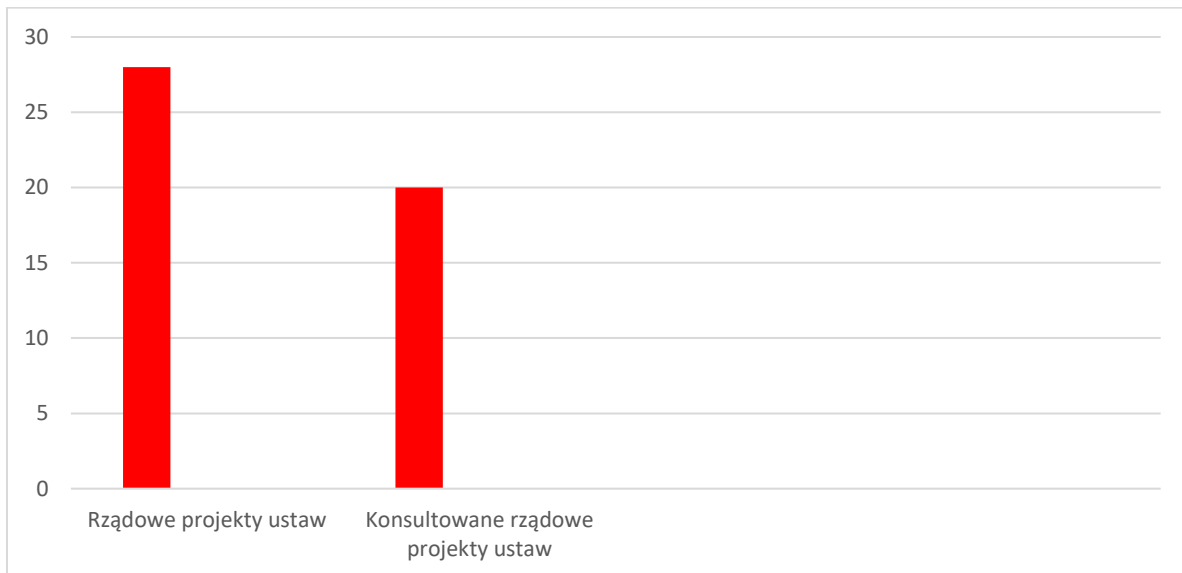
⁶ Pismo Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego Polska 2050 – Trzecia Droga Pawła Śliza do Marszałka Sejmu RP, 4 listopada 2024, [https://orka.sejm.gov.pl/Druki10ka.nsf/Projekty/10-020-270-2024/\\$file/10-020-270-2024.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/Druki10ka.nsf/Projekty/10-020-270-2024/$file/10-020-270-2024.pdf).

⁷ Konsultowane projekty ustaw: https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=KONSULTACJE_PROJEKTY&NrKadencji=10.

⁸ Rządowe Centrum Legislacji, *Rządowe Centrum Legislacji rozpoczęło przegląd obowiązujących Zasad techniki prawodawczej*, 24 października 2024, https://rcl.gov.pl/aktualnosci/20241024_1/.

3. Statystyki i analizy

- W okresie od 1 października do 31 października rząd przygotował i opublikował na portalu Rządowego Centrum Legislacji 28 projektów ustaw, z czego 20 poddano konsultacjom publicznym.

- W opisywanym okresie Sejm nie przeprowadził ani nie zwołał żadnego wysłuchania publicznego.
- Po raz kolejny należy odnotować, że mimo zmiany Regulaminu Pracy Rady Ministrów, nie poprawiła się znacząco jakość konsultacji. Mimo że obecnie odstąpienie od przeprowadzania konsultacji publicznych możliwe jest tylko wyjątkowo; w szczególności jeżeli rezygnacja z prowadzenia konsultacji publicznych jest związana z bezpieczeństwem, porządkiem publicznym, ochroną zdrowia lub ochroną środowiska, statystyki nie uległy zmianie w stosunku do praktyki sprzed zmiany prawa. Na stronie Rządowego Procesu Legislacyjnego w zakładkach dotyczących konkretnych projektów brakuje najczęściej informacji o powodach nieprzeprowadzania konsultacji, dlatego nie można się zorientować, czy decyzja o braku ich przeprowadzenia jest uzasadniona.

4. Dobre i złe praktyki

Dobra praktyka. Ministerstwo Cyfryzacji ogłosiło podczas publicznego spotkania konsultacje [Strategii cyfryzacji Polski do 2035](#). Sama strategia jest napisana klarownym językiem, a dodatkowo dołączono również prezentację zawierającą najważniejsze kierunki reform. Na konsultacje wyznaczono aż 40 dni.

Zła praktyka. Niestety, w dalszym ciągu powiadomienia o ogłoszeniu konsultacji publicznych zawierają sformułowanie, że brak przekazania uwag oznacza zaakceptowanie projektu. W październiku miało to miejsce np. w [projekcie ustawy](#) o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (UC59)⁹, [projekcie ustawy](#) o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (UD133)¹⁰ oraz [projekcie ustawy](#) o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (UD69)¹¹, gdzie napisano, że „brak stanowiska w wyznaczonym terminie potraktowany zostanie jako przedstawienie opinii pozytywnej”.

5. Działania Fundacji

- Przedstawiciele Fundacji wzięli udziału w [spotkaniu](#)¹², zorganizowanym przez Kancelarię Sejmu 29 października. Zaproszono organizacje społeczne, które zajmują się przejrzystością procesu legislacyjnego oraz partycypacją społeczną. Podczas spotkania, w którym uczestniczył m.in. Szef Kancelarii Sejmu, Jacek Cichocki, przedstawiono działanie platforma konsultacji społecznych.

Krzysztof Izdebski – główny specjalista ds. rzecznictwa Fundacji im. Stefana Batorego

Kontakt: forumidei@batory.org.pl

---

⁹ Pismo Ministra Infrastruktury, 2 października 2024, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs/2/12390106/13085037/13085039/dokument685548.pdf>.

¹⁰ Pismo Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, bez daty, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs/2/12390107/13085095/13085097/dokument685578.pdf>.

¹¹ Pismo Ministra Sprawiedliwości, 7 października 2024, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs/2/12390254/13086395/13086397/dokument686304.pdf>.

¹² Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, *Ruszają konsultacje społeczne. Spotkanie informacyjne z przedstawicielami organizacji pozarządowych*, 29 października 2024, <https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/komunikat.xsp?documentId=C734F8278E4AF31AC1258BC50051276F>.